

Klankonderscheiding – instructie voor de leerkracht

Procedure

In de taak Klankonderscheiding moeten kinderen van (ongelijke en gelijke) woordparen aangeven of die al dan niet hetzelfde zijn (bijvoorbeeld: *kas* – *kaas*). In de instructie biedt u eerst twee of meer voorbeelden van woordparen aan. U geeft het kind net zo lang instructie tot volledig duidelijk is wat het moet doen, pas dan biedt u de toetsopgaven aan. Na elk woordpaar vraagt u steeds: *‘Zijn deze woorden hetzelfde?’* of *‘Zijn die hetzelfde?’*.

Wanneer het kind niet meteen reageert, kunt u een woordpaar éénmaal herhalen. Stimuleer de kinderen echter zoveel mogelijk na de eerste aanbieding te reageren.

De instructie van de taak Klankonderscheiding loopt fout als kinderen niet goed weten wat ‘hetzelfde’ betekent. Als u denkt dat dit het geval is, probeer dan eerst de term te verduidelijken met concrete voorwerpen. Pak bijvoorbeeld twee dezelfde en twee verschillende potloden en leg uit welke hetzelfde zijn en welke niet. Oefen vervolgens met andere voorwerpen.

Let er bij de mondelinge aanbieding van de woordparen verder op dat u beide woorden zoveel mogelijk met een vergelijkbare intonatie uitspreekt. Probeer tevens te voorkomen dat de kinderen vanuit de mondstand kunnen aflezen of de woorden al dan niet gelijk zijn.

Bij de afname geeft u direct op het scoreformulier weer of een opgave fout beantwoord is. U noteert dit in het vierkantje in de betreffende kolom.

Voor de cursieve woordparen is het goede antwoord: ‘hetzelfde’; voor de andere woordparen is het goede antwoord: ‘niet hetzelfde’.

Instructie

“Ik zeg telkens twee woorden. Jij moet elke keer zeggen of die woorden hetzelfde zijn of niet. Laten we maar eens gaan luisteren.”

U start met de voorbeeldopgave a: *bel* – *bal*, en vraagt het kind:

“Zijn die woorden hetzelfde of niet?”

Vervolgens laat u voorbeeldopgave b horen: *kat* – *kat*, en u stelt weer dezelfde vraag. Bij eventuele onduidelijkheden geeft u zelf nog enkele voorbeelden: *does* – *doos*, *kip* – *kip*.

U start pas met de taak als de instructie volledig begrepen is. In uiterste gevallen herhaalt u de volledige instructie.

Afbreeknorm

Er is geen afbreeknorm. Elk kind krijgt alle woordparen aangeboden, voor de jongste kleuters kan de toets (50 opgaven) erg lang zijn. U kunt de toets ook in twee keer afnemen. Herhaal bij de tweede serie dan eerst even een voorbeeldopgave.

Norm

B1	0 – 20 = E	21 – 27 = D	28 – 38 = C	39 – 44 = B	45 – 50 = A
B2	0 – 32 = E	33 – 39 = D	40 – 44 = C	45 – 47 = B	48 – 50 = A
E2	0 – 41 = E	42 – 44 = D	45 – 47 = C	48 – 49 = B	50 = A